

Příklad

Pavel Tlustý dne 5. ledna 2019 podepsal listinu nadepsanou jako „směnka“, která vedle ostatních zákonem požadovaných náležitostí směnky obsahovala toto prohlášení: „Zaplatím za tuto směnku Josefu Hubenému 1,500.000 Kč (slovy jeden milion korun) 30. nebo 31. prosince 2019.“ Dne 30. prosince 2019 v časných ranních hodinách se Josef Hubený dostavil s prvopisem této listiny do místa v ní určeného, předložil ji (osobně) Pavlu Tlustému a domáhal se úhrady 1 mil. Kč. Pavel Tlustý však výplatu odmítl. Uvedl, že předložená listina jej k ničemu nezavazuje, když z ní není jasné, kolik by měl vlastně platit a je proto neurčitá a tudíž neplatná. Že ji podepsal, nepochybně. Josef Hubený se obrátil na soud s návrhem na vydání směnečného platebního rozkazu; k návrhu přiložil listinu, z níž vyvozuje svůj nárok.

Bude Josef Hubený s návrhem úspěšný? Své závěry právně odůvodněte.

Řešení:

V souladu s čl. I. § 77 odst. 1 ZSŠ může být splatnost směnky vlastní určena výlučně některým ze způsobů uvedených v čl. I § 33 odst. 1 ZSŠ (na viděnou, na určitý čas po vidění, na určitý čas po datu vystavení či na určitý den). Směnky s jinou dobou splatnosti jsou na základě čl. I. § 33 odst. 2 ZSŠ neplatné. To se týká také splatnosti určené „30. nebo 31. prosince 2019“. Takto určená splatnost nespadá pod žádný ze způsobů vymezený v uvedeném ustanovení, zákon směnečný a šekový ji tedy nepřipouští a listina podepsaná Pavlem Tlustým nemůže být platnou směnkou, o níž by bylo možné opírat jakékoliv směnečněprávní nároky. Soud tudíž návrhu Josefa Hubeného nemůže vyhovět, když k vydání směnečného platebního rozkazu zákon vyžaduje, aby žalobce předložil v prvopisu směnku, o jejíž pravosti (a platnosti) není důvodu pochybovat (§ 175 odst. 1 OSŘ). Listina předkládaná Josefem Hubeným náležitosti směnky na první pohled (vzhledem k uvedené vadě) postrádá.

Bez právního významu je potom skutečnost, že údaj o směnečné sumě vyjádřený čísly (1,500.000, tedy jeden milión pět set tisíc korun) se v listině liší od údaje vyjádřeného slovy (jeden milion korun). Jen pro úplnost lze poznamenat, že uvedený rozpor by sám o sobě neurčitost, a tudíž neplatnost směnky (pokud by listina byla platná jako směnka), nezaložil. V souladu s čl. I § 6 odst. 1 ZSŠ by pouze platila suma vyjádřená slovy, směnka by tedy zněla na částku jeden milion korun.